

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

M 1 6 1 4 0 2 1 2

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

Višja raven
MATEMATIKA
==== IZPITNA POLA 2 ====

Sobota, 4. junij 2016 / 90 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik, svinčnik, radirko, žepno računalo in geometrijsko orodje (šestilo in dva trikotnika, lahko tudi ravnilo).

Kandidat dobi dva konceptna lista in ocenjevalni obrazec.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalni obrazec). Svojo šifro vpišite tudi na konceptna lista.

Izpitna pola vsebuje 4 strukturirane naloge. Prvi dve nalogi sta obvezni, med ostalima dvema izberite in rešite eno. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 40. Za posamezno nalogo je število točk navedeno v izpitni poli. Pri reševanju si lahko pomagata s standardno zbirko zahtevnejših formul na strani 3.

V preglednici z "x" zaznamujte, katero od izbirnih nalog naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo od teh ocenil prvo nalogo, ki ste jo reševali.

3.	4.

Rešitve, ki jih pišete z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom, vpisujte **v izpitno polo** pod besedila nalog in na naslednje strani. Rišete lahko tudi s svinčnikom. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami. Strani od 12 do 16 so rezervne; uporabite jih le, če vam zmanjka prostora. Jasno označite, katere naloge ste reševali na teh straneh. Osnutki rešitev, ki jih lahko naredite na konceptna lista, se pri ocenjevanju ne upoštevajo.

Pri reševanju nalog mora biti jasno in korektno predstavljena pot do rezultata z vsemi vmesnimi računi in sklepi. Če ste nalogo reševali na več načinov, jasno označite, katero rešitev naj ocenjevalec oceni.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 16 strani, od tega 5 rezervnih.

Formule

$a^n + b^n = (a+b)(a^{n-1} - a^{n-2}b + a^{n-3}b^2 - \dots + a^2b^{n-3} - ab^{n-2} + b^{n-1})$, če je n liho naravno število

$a^n - b^n = (a-b)(a^{n-1} + a^{n-2}b + a^{n-3}b^2 + \dots + a^2b^{n-3} + ab^{n-2} + b^{n-1})$, če je $n \in \mathbb{N}$

Evklidov in višinski izrek v pravokotnem trikotniku: $a^2 = ca_1$, $b^2 = cb_1$, $v_c^2 = a_1b_1$

Polmera trikotniku očrtanega in včrtanega kroga: $R = \frac{abc}{4S}$, $r = \frac{S}{s}$, $s = \frac{a+b+c}{2}$

Kotne funkcije polovičnih kotov:

$$\sin \frac{x}{2} = \pm \sqrt{\frac{1 - \cos x}{2}}, \quad \cos \frac{x}{2} = \pm \sqrt{\frac{1 + \cos x}{2}}, \quad \tan \frac{x}{2} = \frac{\sin x}{1 + \cos x}$$

Adicijski izrek:

$$\sin(x+y) = \sin x \cos y + \cos x \sin y$$

$$\cos(x+y) = \cos x \cos y - \sin x \sin y$$

$$\tan(x+y) = \frac{\tan x + \tan y}{1 - \tan x \tan y}$$

Faktorizacija:

$$\sin x + \sin y = 2 \sin \frac{x+y}{2} \cos \frac{x-y}{2}, \quad \sin x - \sin y = 2 \cos \frac{x+y}{2} \sin \frac{x-y}{2}$$

$$\cos x + \cos y = 2 \cos \frac{x+y}{2} \cos \frac{x-y}{2}, \quad \cos x - \cos y = -2 \sin \frac{x+y}{2} \sin \frac{x-y}{2}$$

$$\tan x \pm \tan y = \frac{\sin(x \pm y)}{\cos x \cos y}$$

Razčlenitev produkta kotnih funkcij:

$$\sin x \sin y = -\frac{1}{2} [\cos(x+y) - \cos(x-y)]$$

$$\cos x \cos y = \frac{1}{2} [\cos(x+y) + \cos(x-y)]$$

$$\sin x \cos y = \frac{1}{2} [\sin(x+y) + \sin(x-y)]$$

Razdalja točke $T_0(x_0, y_0)$ od premice $ax + by - c = 0$: $d(T_0, p) = \left| \frac{ax_0 + by_0 - c}{\sqrt{a^2 + b^2}} \right|$

Ploščina trikotnika z oglišči $A(x_1, y_1)$, $B(x_2, y_2)$, $C(x_3, y_3)$:

$$S = \frac{1}{2} |(x_2 - x_1)(y_3 - y_1) - (x_3 - x_1)(y_2 - y_1)|$$

Elipsa: $e^2 = a^2 - b^2$, $\varepsilon = \frac{e}{a}$, $a > b$

Hiperbola: $e^2 = a^2 + b^2$, $\varepsilon = \frac{e}{a}$, a je realna polos

Parabola: $y^2 = 2px$, gorišče $G\left(\frac{p}{2}, 0\right)$

Kompozitum funkcij: $(g \circ f)(x) = g(f(x))$

Bernoullijeva formula: $P(n, p, k) = \binom{n}{k} p^k (1-p)^{n-k}$

Integral: $\int \frac{dx}{x^2 + a^2} = \frac{1}{a} \arctan \frac{x}{a} + C$

Naloga 1 je obvezna.

1. Dani sta funkciji s predpisom $f(x) = \cos(2x) + a$ in $g(x) = b\left(x - \frac{\pi}{4}\right)^2$, $a \in \mathbb{R}$, $b > 0$.

1.1. V preglednico zapišite definicijski območji in zaloga vrednosti funkcij f in g .

Predpis funkcije	Definicijsko območje	Zaloga vrednosti
$f(x) = \cos(2x) + a$		
$g(x) = b\left(x - \frac{\pi}{4}\right)^2$		

(3 točke)

1.2. Določite vrednost parametrov a in b tako, da bosta imeli funkciji f in g presečišči pri

$$x_1 = 0 \text{ in } x_2 = \frac{\pi}{4}.$$

(4 točke)

1.3. Naj bo $a = 0$ in $b = \frac{16}{\pi^2}$. Izračunajte ploščino območja med grafoma funkcij f in g med presečiščema.

(6 točk)

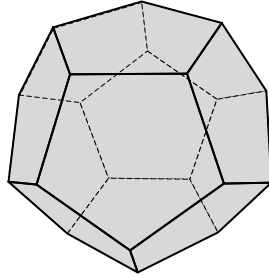
V sivo polje ne pišite.

M 1 6 1 4 0 2 1 2 0 5

Naloga 2 je obvezna.

2. Dodekaeder je pravilni polieder, omejen z 12 pravilnimi petkotniki. Na vsako ploskev napišemo po eno izmed števil od 1 do 12, ki se ne ponavljajo.

- 2.1. Hkrati zakotalimo dva oštevilčena dodekaedra. Kolikšna je verjetnost dogodka A , da je vsota števil na obeh zgornjih ploskvah praštevilo, manjše ali enako 5? (4 točke)
- 2.2. En oštevilčeni dodekaeder zakotalimo 20-krat. Kolikšna je verjetnost dogodka B , da se bo v teh 20 ponovitvah poskusa število 7 pojavilo na zgornji ploskvi natanko 3-krat? Rezultat zaokrožite na tri decimalna mesta. (4 točke)
- 2.3. Naj bo dolžina roba dodekaedra enaka $a = 6$ cm. Izračunajte vsoto dolžin vseh robov in površino tega dodekaedra. (6 točk)

V sivo polje ne pišite.

Naloga 3 je izbirna. Izbirate med nalogama 3 in 4. Izbiro zaznamujte na naslovnici izpitne pole.

3. Naj bo $\{a_n\}$ geometrijsko zaporedje s kvocientom $q = e^2$ in prvim členom $a_1 = 1$. Naj bo dano še zaporedje s splošnim členom $b_n = \ln(a_n)$.
- 3.1. Zapišite splošni člen zaporedja $\{a_n\}$ in dokažite, da je zaporedje $\{b_n\}$ aritmetično z diferenco $d = 2$. (4 točke)
- 3.2. Izračunajte vsoto prvih 100 členov zaporedja $\{b_n\}$. (2 točki)
- 3.3. Dokažite, da za poljuben par naravnih števil m, n velja, da b_m in b_n nista tuji si števili. (3 točke)
- 3.4. Naj bo za vsako naravno število n p_n polinom, definiran s predpisom $p_n(x) = b_1 + b_2x + b_3x^2 + \dots + b_{n+1}x^n$. Dokažite, da ima za vsako naravno število n polinom p_n na intervalu $[0, \infty)$ natanko eno ničlo. (4 točke)

V sivo polje ne pišite.

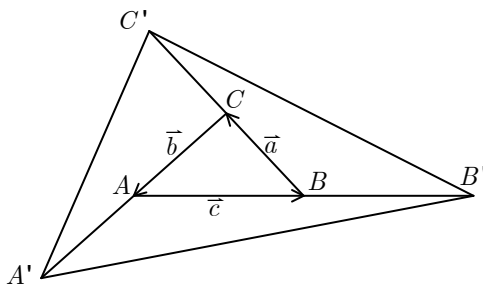

M 1 6 1 4 0 2 1 2 0 9

Naloga 4 je izbirna. Izbirate med nalogama 3 in 4. Izbiro zaznamujete na naslovnici izpitne pole.

4. V trikotniku ABC naj bo $\vec{a} = \overrightarrow{BC}$, $\vec{b} = \overrightarrow{CA}$ in $\vec{c} = \overrightarrow{AB}$. Točke A' , B' in C' konstruiramo tako, da je $\overrightarrow{A'B'} = 2\vec{a}$, $\overrightarrow{B'C'} = 2\vec{b}$ in $\overrightarrow{C'A'} = 2\vec{c}$.

- 4.1. Izrazite vektorje $\overrightarrow{A'B'}$, $\overrightarrow{B'C'}$ in $\overrightarrow{C'A'}$ kot linearne kombinacije vektorjev \vec{a} , \vec{b} in \vec{c} .
(3 točke)
- 4.2. Izračunajte ploščino in obseg trikotnika $B'BC'$, če je $|\vec{a}| = 2$, $|\vec{c}| = 3$ in kot CBB' meri 133° . Rezultata zapišite na 4 mesta natančno.
(7 točk)
- 4.3. V kakšnem razmerju sta ploščini trikotnikov ABC in $A'B'C'$?
(3 točke)

V sivo polje ne pišite.

M 1 6 1 4 0 2 1 2 1 1

REZERVNA STRAN

M 1 6 1 4 0 2 1 2 1 3

REZERVNA STRAN

REZERVNA STRAN

V sivo polje ne pišite.

M 1 6 1 4 0 2 1 2 1 5

REZERVNA STRAN

REZERVNA STRAN